

საქმე № 050310018002520218

საქმე №3/91-18წ

გადაწყვეტილება

საქართველოს სახელით

07.08.2019 წელი
ოზურგეთი

ქ.

შესავალი ნაწილი

ოზურგეთის რაიონული სასამართლო
მოსამართლე მარინა კიკნაძე
სხდომის მდივანი თამილა მახარაძე-ბოლქვაძე

მოსარჩელე - ზი-----

მოპასუხე - სსი-----

მოპასუხე - საქ-----

წარმომადგენელი - მა-----

დავის საგანი: ქმედების განხორციელების დავალება

აღწერილობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. დაევალოს მოპასუხეს მოსარჩელის სახელზე გასცეს საქართველოს მოქალაქის პირადობის მოწმობა ინფორმაციის ელექტრონული მატარებლის გარეშე 10 წლის ვადით

2. მოპასუხის პოზიცია

2.1. მოპასუხე სე-----ოსა და სახელმწიფო სე-----
-----ოს და მოპასუხე სე-----ოსა და სახელმწიფო სე-----
-----ოს ოზ----- სამსახურის წარმომადგენელი არ

დაეთანხმნენ სარჩელს და მხარი დაუჭირეს შესაგებელს.

3. ფაქტობრივი გარემოებები

4.1. დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები

4.1.1. დადგენილია, რომ მოსარჩელის ზი-----ადის სახელზე 2-----
გაცემული საქართველოს მოქალაქის პირადობის მოწმობის (№ბ-----
მოქმედების ვადა ამოიწურა - 2----- მარტს. ზი-----მ საქართველოს
მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციის,
პირადობის (ბინადრობის) მოწმობისა და საქართველოს მოქალაქის პასპორტის
გაცემის წესის შესახებ კანონის თანახმად წერილობით მიმართა სე-----
-----ოსა და სახელმწიფო სე-----ოს ოზ-----
----- სამსახურს.

საქ-----ს ოზ-----
----- სამსახურის 2018 წლის 28 მაისის N----- წერილით ზი-----ს
N----- განცხადების პასუხად, საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2011 წლის
27 ივლისის N98 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს მოქალაქეთა და
საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციისა და რეგისტრაციიდან
მოხსნის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის, პასპორტის, სამგზავრო
პასპორტისა და სამგზავრო დოკუმენტის გაცემის წესის“ 25-ე მუხლის პირველი
პუნქტზე დაყრდნობით განემარტა, რომ სააგენტოს უფლებამოსილმა
ტერიტორიულმა სამსახურებმა პირადობის (ბინადრობის) მოწმობა შეიძლება
გასცენ მხოლოდ ინფორმაციის ელექტრონული მატარებლის შემცველობით
(პირადობის (ბინადრობის) ელექტრონული მოწმობა). პირადობის
(ბინადრობის) ელექტრონული მოწმობის გაცემაზე უფლებამოსილმა
სააგენტოს ტერიტორიულმა სამსახურებმა პირადობის (ბინადრობის) მოწმობა
ინფორმაციის ელექტრონული მატარებლის გარეშე შეიძლება გასცენ ამავე
მუხლით დადგენილ შემთხვევებში.

მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასამართლო:

- საქ-----ს ოზ-----
----- სამსახურის 2018 წლის 28 მაისის N----- წერილი (ს.ფ. 13-14).

4.1.2. დადგენილია, რომ საქ-----
-----ს ოზ----- სამსახურის 2018 წლის 28 მაისის N-----
-- წერილი ზი-----მ 2018 წლის 04 ივნისს გაასაჩივრა სახელმწიფო
სერვისების ეროვნულ სააგენტოში.

დადგენილია, რომ სახელმწიფო სე-----ოს სამოქალაქო
აქტებისა და მომსახურების სარეგისტრაციო სამსახურის უფროსის 2018 წლის

11 ივნისის N----- წერილით ზი-----ს განემარტა, რომ სააგენტოს ოზ-----
----- სამსახურის 2018 წლის 28 მაისის N----- წერილი არის ინფორმაციული ხასიათის, რომლითაც განემარტა ზი-----ს ელექტრონული მატარებლის გარეშე პირადობის მოწმობის გაცემის საფუძვლები, კერძოდ ვინაიდან მის განცხადებაში არ იყო მითითებული „საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციისა და რეგისტრაციიდან მოხსნის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის, პასპორტის, სამგზავრო პასპორტისა და სამგზავრო დოკუმენტის გაცემის წესის“ 25-ე მუხლით გათვალისწინებული იმ ობიექტური გარემოებების შესახებ, რომელთა საფუძველზეც შესაძლებელი იქნებოდა აღნიშნული დოკუმენტის გაცემა.

აღნიშნულიდან გამომდინარე ვინაიდან სააგენტოს ოზ-----
სამსახურის 2018 წლის 28 მაისის N----- წერილი არის ინფორმაციული ხასიათის, სააგენტოს არ სეუძლია განიხილოს ზი-----ადის 2-----
--- წერილობითი მომართვა, როგორც ადმინისტრაციული საჩივარი და იმსჯელოს მის ბათილად ცნობაზე.

მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასამართლო:

- ადმინისტრაციული საჩივარი (ს.ფ. 15-16).

- საქ-----ს წერილი N-----
----- (იხ. ს.ფ. 17-18).

საქ-----ს ოზ-----
----- სამსახურის მიერ 2----- თებერვალს ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2----- (დროებითი) განჩინების შესრულების მიზნით, ზი-----ადის სახელზე გაიცა ინფორმაციის ელექტრონული მატარებლის გარეშე საქართველოს მოქალაქის პირადობის მოწმობა 6 (ექვსი) თვის ვადით 2----- აგვისტომდე.

4.1.3. საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის 2-----
წერილის თანახმად, სახალხო დამცველის აპარატმა შეისწავლა განცხადება, რომლითაც განმცხადებელი მიუთითებდა, რომ საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მხრიდან უგულებელყოფილია 100 000 ხელმომწერის ინტერესი შემოღებული იქნას პირადობის ელექტრონული მოწმობის ალტერნატიული პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტი. განმცხადებელი მიიჩნევს, რომ საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მიერ ხელმომწერთა მიმართ ხორციელდება დისკრიმინაცია და ირღვევა ხელმომწერთა რელიგიის თავისუფლება.

ამავე წერილის თანახმად, სახალხო დამცველი მივიდა დასკვნამდე, რომ განსახილველ საქმეში დისკრიმინაციას ადგილი არ ჰქონია. აქედან

გამომდინარე, სახალხო დამცველმა „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად შეწყვიტა საქმის წარმოება.

მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასამართლო:

- 2----- წერილი (ს.ფ. 49-50).
- 20----- გადაწყვეტილება (ს.ფ.51-56).

სამოტივაციო ნაწილი

5. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

საქმეში არსებული მასალებისა და მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის, სარჩელის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმებისა და საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სამართლებრივი შეფასების შედეგად, სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სარჩელი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

6. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს კონსტიტუცია, „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონი, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, საქართველოს კანონი „საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობისა და საქართველოს მოქალაქის პასპორტის გაცემის წესის შესახებ“, საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2011 წლის 27 ივლისის N98 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციისა და რეგისტრაციიდან მოხსნის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის, პასპორტის, სამგზავრო პასპორტისა და სამგზავრო დოკუმენტის გაცემის წესი“.

7. სამართლებრივი შეფასება

7.1. სასამართლო მიუთითებს საქართველოს კონსტიტუციის მე-7 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად, მხოლოდ საქართველოს უმაღლეს სახელმწიფო ორგანოთა განსაკუთრებულ გამგებლობას მიეკუთვნება: კანონმდებლობა ადამიანის უფლებების, საქართველოს მოქალაქეობის, მიგრაციის, ქვეყანაში შემოსვლისა და ქვეყნიდან გასვლის, საქართველოში სხვა სახელმწიფოს მოქალაქეთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა დროებით ან მუდმივად ყოფნის შესახებ;

საქართველოს კონსტიტუციის მე-4 მუხლის პირველ და მე-2 პუნქტის თანახმად, საქართველო არის სამართლებრივი სახელმწიფო. სახელმწიფო

ცნობს და იცავს ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებულ უფლებებსა და თავისუფლებებს, როგორც წარუვალ და უზენაეს ადამიანურ ღირებულებებს. ხელისუფლების განხორციელებისას ხალხი და სახელმწიფო შეზღუდული არიან ამ უფლებებითა და თავისუფლებებით, როგორც უშუალოდ მოქმედი სამართლით. კონსტიტუცია არ უარყოფს ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებულ უფლებებსა და თავისუფლებებს, რომლებიც აქ არ არის მოხსენიებული, მაგრამ თავისთავად გამომდინარეობს კონსტიტუციის პრინციპებიდან.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს კონსტიტუციით განმტკიცებული ადამიანის ძირითადი უფლებების პირველადი დანიშნულებაა, რომ კონსტიტუციური დებულებების ჭრილში დაცული იყოს ადამიანის, მოქალაქის ნება, მისი უფლებებიდან გამომდინარე სრულად და შეუზღუდავად მოახდინოს სურვილების/უფლებების რეალიზება პირად თუ საჯარო სივრცეში. შესაბამისად, სახელმწიფოს ვალდებულებას წარმოადგენს დაიცვას თითოეული მოქალაქის უფლებები არაკანონიერი ხელყოფისგან იქნება ეს გამოწვეული საჯარო ხელისუფლების თუ სხვა სუბიექტების მხრიდან განხორციელებული ქმედებით. დაიცვას ჩარევებისაგან, რომელმაც შესაძლოა გამოიწვიოს ამ კონსტიტუციური უფლებების შეზღუდვა ან უარყოფა. აღნიშნული პრინციპიდან გამომდინარეობს სახელმწიფო ვალდებულება შექმნას განსაკუთრებული სამართლებრივი სისტემა - საკანონმდებლო ბაზა იმ კონკრეტული ურთიერთობის მოწესრიგებისათვის რაც სახელმწიფოსა და მოქალაქის ურთიერთობების ღირებულებათა ობიექტურ სისტემაზე იქნება ორიენტირებული.

7.2. სასამართლო მიუთითებს „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონის პირველი მუხლის პირველი პუნქტზე, რომლის თანახმად, ეს კანონი განსაზღვრავს ნორმატიული აქტების სახეებს, მათ იერარქიას, საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების ადგილს საქართველოს ნორმატიულ აქტთა სისტემაში, ნორმატიული აქტების მომზადების, მიღების (გამოცემის), გამოქვეყნების, მოქმედების, აღრიცხვისა და სისტემატიზაციის ზოგად წესებს.

ამავე კანონის მე-7 მუხლის ადგენს ნორმატიულ აქტთა ურთიერთმიმართებას, რომლის პირველი პუნქტის თანახმად, საქართველოს ნორმატიული აქტები იყოფა საქართველოს საკანონმდებლო და საქართველოს კანონქვემდებარე ნორმატიულ აქტებად, რომლებიც ქმნის საქართველოს კანონმდებლობას. საქართველოს ნორმატიულ აქტებს განეკუთვნება აგრეთვე საქართველოს კონსტიტუციური შეთანხმება და საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულება და შეთანხმება. ამავე მუხლის მე-9 პუნქტის შესაბამისად, თუ ამ კანონით სხვა რამ არ არის დადგენილი, კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტის მიღება (გამოცემა) შეიძლება მიმდებარე (გამომცემი) ორგანოს (თანამდებობის პირის) მიერ მისი კომპეტენციის ფარგლებში, მხოლოდ

საკანონმდებლო აქტის შესასრულებლად და იმ შემთხვევაში, თუ ეს პირდაპირ არის გათვალისწინებული საკანონმდებლო აქტით. კანონქვემდებარე ნორმატიულ აქტში მითითებული უნდა იყოს, რომელი საკანონმდებლო აქტის საფუძველზე და რომლის შესასრულებლად იქნა მიღებული (გამოცემული) იგი.

მითითებული საკანონმდებლო აქტის მე-13 მუხლის მიხედვით, საქართველოს მინისტრის ბრძანება შეიძლება გამოიცეს მხოლოდ საქართველოს საკანონმდებლო აქტით, საქართველოს პრეზიდენტის ნორმატიული აქტითა და საქართველოს მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრულ შემთხვევებსა და ფარგლებში. საქართველოს მინისტრის ბრძანებაში მითითებული უნდა იყოს, რომელი ნორმატიული აქტის საფუძველზე და რომლის შესასრულებლად გამოიცა იგი.

სასამართლო განმარტავს, რომ პირადობის ახალი ელექტრონული მოწმობის გაცემა საქართველოში 2011 წლის 1 აგვისტოდან დაიწყო და ამ ურთიერთობას აწესრიგებს როგორც კანონი, ისე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტი. საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2011 წლის 27 ივლისის N98 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციისა და რეგისტრაციიდან მოხსნის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის, პასპორტის, სამგზავრო პასპორტისა და სამგზავრო დოკუმენტის გაცემის წესი“ მიღებულია საკანონმდებლო აქტის - „საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობისა და საქართველოს მოქალაქის პასპორტის გაცემის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, მისი ამოქმედების შემდეგ და მის შესასრულებლად, რაც დადასტურებულია ბრძანების პრეამბულაში. მოცემულ შემთხვევაში, კანონქვემდებარე აქტი ავსებს იმ დებულებებს, რომელიც გათვალისწინებულია იერარქიულად ზემდგომი, დროში წინმსწრები საკანონმდებლო აქტით. კანონქვემდებარე აქტის შესაბამისი ნორმები წინააღმდეგობაში არ მოდის საკანონმდებლო აქტის - კანონის ნორმებთან, შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2011 წლის 27 ივლისის N98 ბრძანება, როგორც კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტი, საქართველოს კანონთან ერთობლიობაში, ემსახურება ამ ნორმატიული აქტების მიზნების განხორციელებას. ამდენად, სასამართლოს მიაჩნია, რომ კანონი და მის შესასრულებლად გამოცემული ბრძანება არ ადგენს ურთიერთსაწინააღმდეგო დებულებებს, არამედ ავსებს და აკონკრეტებს ცალკეულ ნორმებს და სადავო ურთიერთობაც განხილული იქნება მითითებული ნორმატიულ აქტებზე დაყრდნობით.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლოს მიაჩნია, რომ წინამდებარე დავის შინაარსიდან გამომდინარე მნიშვნელოვანი მოსარჩელის მოთხოვნის

შეფასება საკანონმდებლო ნორმების მოქმედების ჭრილში. ანუ, დასადგენია არსებობს თუ არა ის სამართლებრივი სივრცე და დებულება, რომლის არსებობის პირობებშიც მოსარჩელე მხარის მოთხოვნას გააჩნია პერსპექტივა მისი დაკმაყოფილებისა და აღსრულებადობის თვალსაზრისით.

7.3. „საქართველოს მოქალაქეობის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის პირველი მუხლის თანახმად, ეს კანონი განსაზღვრავს საქართველოს მოქალაქეობის ძირითად პრინციპებს, ადგენს საქართველოს მოქალაქეობის სამართლებრივ მდგომარეობას და საქართველოს მოქალაქეობის მოპოვებისა და შეწყვეტის საფუძვლებს. ამავე ორგანული კანონის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, საქართველოს მოქალაქეობა არის საქართველოსთან პირის სამართლებრივი კავშირი.

„საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობისა და საქართველოს მოქალაქის პასპორტის გაცემის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონის პირველი მუხლის თანახმად, საქართველოს კონსტიტუციისა და ადამიანისა და მოქალაქის უფლებების შესახებ საერთაშორისო აქტების შესაბამისად ყველას, ვინც კანონიერად იმყოფება საქართველოში, გარანტირებული აქვს ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე თავისუფალი მიმოსვლისა და საცხოვრებელი ადგილის თავისუფალი არჩევის უფლება. ამ უფლებათა შეზღუდვა შეიძლება მხოლოდ კანონის შესაბამისად, დემოკრატიული საზოგადოების არსებობისათვის აუცილებელი სახელმწიფო – უშიშროების ან საზოგადოებრივი უსაფრთხოების უზრუნველყოფის, ჯანმრთელობის დაცვის, დანაშაულის თავიდან აცილების ან მართლმსაჯულების განხორციელების მიზნით.

ამავე კანონის III თავით განსაზღვრულია საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა პირადობის დადასტურების წესი. კანონის მე-11 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, საქართველოს მოქალაქისა პირადობის დამადასტურებელი ძირითადი დოკუმენტია: საქართველოს მოქალაქის პირადობის მოწმობა, რომელიც ადასტურებს პირის საქართველოს მოქალაქეობას, მის ვინაობას და საცხოვრებელ ადგილს (მე-12.1 მუხლი).

ამავე საკანონმდებლო აქტის მე-13 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის გაცემასა და შეცვლას ახორციელებს სააგენტო ტერიტორიული სამსახურების მეშვეობით. საზღვარგარეთ მყოფ საქართველოს მოქალაქეს უფლება აქვს, პირადობის ელექტრონული მოწმობის გაცემისა და შეცვლის მოთხოვნით განცხადება წარუდგინოს საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიურ წარმომადგენლობას ან საკონსულო დაწესებულებას. მე-14 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, საქართველოს მოქალაქის პირადობის (ბინადრობის) მოწმობა ორგვერდიანია, იბეჭდება და

იკსება ქართულ ენაზე, ხოლო აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში – აგრეთვე აფხაზურ ენაზე. ამავე ნორმის მე-10 პუნქტით კი დადგენილია, რომ სააგენტოს ტერიტორიული სამსახურები, რომლებიც უფლებამოსილი იქნებიან გასცენ პირადობის (ბინადრობის) ელექტრონული მოწმობა, განისაზღვრება საქართველოს იუსტიციის მინისტრის ბრძანებით. აღნიშნული ტერიტორიული სამსახურების მიერ ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის გაცემა შესაძლებელი იქნება, თუ ობიექტურ მიზეზთა გამო შეუძლებელია პირადობის (ბინადრობის) ელექტრონული მოწმობის გაცემა.

დადგენილია, რომ მოსარჩელე ზი-----ადის სახელზე გაცემული საქართველოს მოქალაქის პირადობის მოწმობის მოქმედების ვადა განსაზღვრული იყო 2----- მარტამდე რის გამოც, მან განცხადებით მიმართა სახელმწიფო სე-----ოს და „საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობისა და საქართველოს მოქალაქის პასპორტის გაცემის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, მოითხოვა საქართველოს მოქალაქის ახალი პირადობის მოწმობის გაცემა, ინფორმაციის ელექტრონული მატარებლის გარეშე.

ადმინისტრაციული ორგანოს 2018 წლის 28 მაისის N----- წერილით ზი----- ადს განემარტა, რომ საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2011 წლის 27 ივლისის N98 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციისა და რეგისტრაციიდან მოხსნის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის, პასპორტის, სამგზავრო პასპორტისა და სამგზავრო დოკუმენტის გაცემის წესის“ 25-ე მუხლის პირველი პუნქტის გათვალისწინებით, მოქალაქეზე გაიცემოდა პირადობის მოწმობა მხოლოდ ინფორმაციის ელექტრონული მატარებლის შემცველობით (პირადობის ელექტრონული მოწმობა). ხოლო, გამონაკლისებს ადგენდა ასევე, მითითებული მუხლი.

მოსარჩელე არ იზიარებს ადმინისტრაციული ორგანოს აღნიშნულ განმარტებას და მიუთითებს, რომ მის მიერ მოთხოვნილი პირადობის მოწმობა გაიცემა 10 წლის ვადით და „საქართველოს მოქალაქეთა საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობისა და საქართველოში მოქალაქის პასპორტის გაცემის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, პირადობის მოწმობა უნდა გაეცა სააგენტოს ტერიტორიულ სამსახურს და, შესაბამისად, ზი-----ზე არ უნდა გავრცელდეს პირადობის ელექტრონული მოწმობის აღების ვალდებულება. ამასთან, მოსარჩელისვე განმარტებით, ინფორმაციის ელექტრონული მატარებელი შემცველი პირადობის მოწმობა თავისი

მნიშვნელობით წინააღმდეგობაში მოდის მის რელიგიურ შეხედულებებთან, პირადობის მოწმობაში არსებული „ჩიპი“ ზიანის მომტანია, არღვევს მის სამოქალაქო უფლებებს და ხელყოფს ინტერესებს.

სასამართლო მიუთითებს საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2011 წლის 27 ივლისის N98 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციისა და რეგისტრაციიდან მოხსნის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის, პასპორტის, სამგზავრო პასპორტისა და სამგზავრო დოკუმენტის გაცემის წესის“ პირველ მუხლზე, რომლის თანახმად, ეს წესი არეგულირებს საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით რეგისტრაციის (შემდგომში – რეგისტრაცია) და რეგისტრაციიდან მოხსნის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის, საქართველოს მოქალაქის პასპორტის (შემდგომში – პასპორტი), საქართველოში სტატუსის მქონე მოქალაქეობის არმქონე პირის ან ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირის სამგზავრო პასპორტის (შემდგომში – სამგზავრო პასპორტი) და ლტოლვილის სამგზავრო დოკუმენტის (შემდგომში – სამგზავრო დოკუმენტი) გაცემის საკითხებთან დაკავშირებულ ურთიერთობებს.

ამავე წესის 24-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, საქართველოს მოქალაქის, საქართველოში მცხოვრები უცხოელის და საერთაშორისო დაცვის მქონე პირის პირადობის დამადასტურებელი ძირითადი დოკუმენტია: პირადობის მოწმობა.

ამავე წესის 25-ე მუხლით განსაზღვრულია პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის სახეები. მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სააგენტოს უფლებამოსილმა ტერიტორიულმა სამსახურებმა პირადობის (ბინადრობის) მოწმობა შეიძლება გასცენ მხოლოდ ინფორმაციის ელექტრონული მატარებლის შემცველობით (პირადობის (ბინადრობის) ელექტრონული მოწმობა). პირადობის (ბინადრობის) ელექტრონული მოწმობის გაცემაზე უფლებამოსილმა სააგენტოს ტერიტორიულმა სამსახურებმა პირადობის (ბინადრობის) მოწმობა ინფორმაციის ელექტრონული მატარებლის გარეშე შეიძლება გასცენ შემდეგ შემთხვევებში: ა) თუ პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის გაცემის თაობაზე ნების გამოხატვა შეუძლებელია იმ პირის მიმე ავადმყოფობის გამო, რომელზეც უნდა გაიცეს პირადობის (ბინადრობის) მოწმობა და აღნიშნულ პირს არ ჰყავს კანონიერი წარმომადგენელი. ნების გამოხატვის შეუძლებლობა უნდა დადასტურდეს შესაბამისი ცნობით/დოკუმენტით; ბ) სააგენტოსგან დამოუკიდებელი მიზეზით (მეტეოროლოგიური პირობები, ფორსმაჟორული გარემოებები და სხვ.) შეუძლებელია დამზადებული პირადობის (ბინადრობის) ელექტრონული მოწმობის მიწოდება/გადაცემა მისი გამცემი ტერიტორიული სამსახურისათვის ან/და დაინტერესებული პირისათვის; გ) თუ ჯანმრთელობის მდგომარეობის

გამო შეუძლებელია იმ პირის გადაადგილება (ტერიტორიულ სამსახურში გამოცხადება), რომელზეც უნდა გაიცეს პირადობის (ბინადრობის) მოწმობა და აღნიშნულ პირს არ ჰყავს კანონიერი წარმომადგენელი (მეურვე, მზრუნველი, ხოლო არასრულწლოვანი პირის შემთხვევაში ასევე მშობელი/მშვილებელი);
დ) თუ პირი, რომელზეც უნდა გაიცეს პირადობის (ბინადრობის) მოწმობა, ფსიქიატრიული დახმარების მიღების მიზნით იმყოფება ფსიქიატრიულ დაწესებულებაში და აღნიშნულ პირს არ ჰყავს კანონიერი წარმომადგენელი (მეურვე, მზრუნველი, ხოლო არასრულწლოვანი პირის შემთხვევაში ასევე მშობელი/მშვილებელი);

სასამართლო ვერ გაიზიარებს მოსარჩელის პოზიციას და მიუთითებს, რომ საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2011 წლის 27 ივლისის N98 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციისა და რეგისტრაციიდან მოხსნის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის, პასპორტის, სამგზავრო პასპორტისა და სამგზავრო დოკუმენტის გაცემის წესის“ 35-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, პირი ვალდებულია შეცვალოს პირადობის (ბინადრობის) მოწმობა მოქმედების ვადის გასვლის შემთხვევებში.

„საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობისა და საქართველოს მოქალაქის პასპორტის გაცემის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის გაცემასა და შეცვლას ახორციელებს სააგენტო ტერიტორიული სამსახურების მეშვეობით. საზღვარგარეთ მყოფ საქართველოს მოქალაქეს უფლება აქვს, პირადობის ელექტრონული მოწმობის გაცემისა და შეცვლის მოთხოვნით განცხადება წარუდგინოს საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიურ წარმომადგენლობას ან საკონსულო დაწესებულებას. ამავე კანონის მე-14 მუხლის მე-10 პუნქტის თანახმად, სააგენტოს ტერიტორიული სამსახურები, რომლებიც უფლებამოსილი იქნებიან გასცენ პირადობის (ბინადრობის) ელექტრონული მოწმობა, განისაზღვრება საქართველოს იუსტიციის მინისტრის ბრძანებით. აღნიშნული ტერიტორიული სამსახურების მიერ ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის გაცემა შესაძლებელი იქნება, თუ ობიექტურ მიზეზთა გამო შეუძლებელია პირადობის (ბინადრობის) ელექტრონული მოწმობის გაცემა.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ ნორმატიული აქტით დადგენილია კონკრეტული შემთხვევის ჩამონათვალი, რა დროსაც ადმინისტრაციულ ორგანოს აქვს უფლება გასცეს პირადობის (ბინადრობის) მოწმობა ინფორმაციის ელექტრონული მატარებლის გარეშე, კერძოდ საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2011 წლის 27 ივლისის N98 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა

რეგისტრაციისა და რეგისტრაციიდან მოხსნის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის, პასპორტის, სამგზავრო პასპორტისა და სამგზავრო დოკუმენტის გაცემის წესის“ 25-ე მუხლი ადგენს იმ საგამონაკლისო შემთხვევებს, როდესაც ამავე მუხლში მითითებული გარემოებებია სახეზე.

ამასთან, ამავე წესის 33-ე მუხლის მე-2 პუნქტი განმარტავს, რომ ამ წესის 25-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში პირადობის მოწმობა სააგენტოს ტერიტორიული სამსახურის უფროსის დასაბუთებული გადაწყვეტილების შესაბამისად გაიცემა არაუმეტეს 6 თვის ვადით. აღნიშნულთან დაკავშირებით სასამართლო განმარტავს, რომ კანონმდებელმა შექმნა განსაზღვრებადი, განჭვრეტადი საკანონმდებლო სისტემა, რა დროსაც, გარკვეული ობიექტური გარემოებების არსებობის გამო, არცერთი მოქალაქე არ დატოვა ძირითადი უფლებების მოქმედების სფეროს მიღმა და დააწესა პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის ინფორმაციის ელექტრონული მატარებლის გარეშე გაცემის შესაძლებლობა, რაც ამავე ბრძანებაში მითითებულ შემთხვევებს ეხება.

მოცემულ შემთხვევაში, მოსარჩელე ზი-----ადის მოთხოვნასთან მიმართებაში -გაცემული იქნეს პირადობის (ბინადრობის) მოწმობა ინფორმაციის ელექტრონული მატარებლის გარეშე - სახეზე არ არის ნორმატიული აქტით (წესის 25-ე მუხლი) დადგენილი ობიექტური გარემოება, რომელიც ადმინისტრაციულ ორგანოს განმცხადებლის მოთხოვნის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას მისცემდა. იმის გათვალისწინებით, რომ მოქმედი ნორმატიული აქტები (ამავე ნორმატიულ აქტში მითითებული გამონაკლისი შემთხვევების გარდა) ითვალისწინებს მხოლოდ ინფორმაციის მატარებლის შემცველობის პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის გაცემის ვალდებულებას, სახეზე არ არის მოსარჩელის მოთხოვნის დაკმაყოფილების სამართლებრივი საფუძვლები.

7.4. სასამართლო ასევე, მიუთითებს საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2011 წლის 27 ივლისის N98 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციისა და რეგისტრაციიდან მოხსნის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის, პასპორტის, სამგზავრო პასპორტისა და სამგზავრო დოკუმენტის გაცემის წესის“ 33-ე მუხლის პირველ პუნქტზე, რომლის შესაბამისად, პირადობის მოწმობა 18 წლამდე ასაკის პირებზე გაიცემა 4 წლის ვადით, 18 წლის ასაკს მიღწეულ პირებზე – 10 წლის ვადით. „საქართველოს მოქალაქეთა საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობისა და საქართველოში მოქალაქის პასპორტის გაცემის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-14 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, საქართველოს მოქალაქის პირადობის მოწმობა 18 წლამდე პირზე გაიცემა 4 წლის ვადით, 18 წელს მიღწეულ პირზე – 10 წლის ვადით, ხოლო სააგენტოს ტერიტორიული სამსახურების მიერ

გასაცემი, ამ მუხლის მე-10 პუნქტით გათვალისწინებული პირადობის მოწმობა, გარდა პირადობის ელექტრონული მოწმობისა, საქართველოს იუსტიციის მინისტრის ბრძანებით დადგენილი წესით გაიცემა 6 თვემდე ვადით. ამავე კანონის მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, საქართველოს მოქალაქე ვალდებულია 14 წლის მიღწევიდან 6 თვის ვადაში მიიღოს პირადობის მოწმობა. პირადობის მოწმობის აღება სურვილის შემთხვევაში ასევე შეუძლია 14 წლამდე საქართველოს მოქალაქეს.

ამდენად, საქართველოს მოქალაქის ვალდებულებას და არა სურვილს წარმოადგენს აიღოს და იქონიოს პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტი, რათა სამართლებრივი ურთიერთობაში იყოს სახელმწიფოსთან და, იმ პირობებში, როდესაც მოსარჩელის პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტის მოქმედების ვადა ამოიწურა, მას წარმოეშვა ინფორმაციის ელექტრონული მატარებლის შემცველობის პირადობის მოწმობის აღების ვალდებულება, რადგან მოსარჩელე თავისი მდგომარებით არ ექცევა კანონით განსაზღვრულ გამონაკლისი შემთხვევების ჩამონათვალში, რაც ინფორმაციის ელექტრონული მატარებლის გარეშე დროებითი პირადობის მოწმობის მიღების შესაძლებლობას იძლევა.

მოსარჩელის პოზიციასთან მიმართებაში, რომ მის ნება წარმოადგენს განმსაზღვრელ ფაქტორს თუ როგორი სახის პირადობის მოწმობის აღება სურს, სასამართლო აღნიშნავს, რომ საზოგადოებისა და სოციალური ურთიერთობების განვითარება იწვევს ახალი წესებისა და რეგულაციების შემოღებას. ამასთან, ახალი საკანონმდებლო ნორმები, უდავოდ უნდა შეესაბამებოდეს კონსტიტუციით გათვალისწინებულ და დანერგილ ღირებულებათა სისტემას, ახალი რეგულაცია აღნიშნული ღირებულებების სისტემაზე ორიენტირებით უნდა მიიღებოდეს და მასთან შესაბამისობაში უნდა იყოს.

მოცემულ შემთხვევაში, პირადობის ელექტრონული მოწმობის შემოღების მიზნებს წარმოადგენს ადამიანის პირადი ინფორმაციის დაცვისა და უსაფრთხოების გაძლიერება, შესაბამისად საკანონმდებლო რეგულაცია ითვალისწინებს სოციალური საზოგადოების დომინირებული ინტერესებს და მოთხოვნებს. რადგან ინფორმაციის ელექტრონული მატარებლის შემცველობის პირადობის მოწმობის არსებობის სავალდებულოობა, სახელმწიფოს მხრიდან, საყოველთაო კეთილდღეობიდან გამომდინარეობს, ასეთი სახის ურთიერთობაში არსებობს იმის ალბათობა, რომ ვერ, ან არ იქნეს გაზიარებული ყველას სუბიექტური ნება და სურვილი და, შესაბამისად, (გამონაკლისი შემთხვევების გარდა) არ მოიაზრებდეს კერძო ნების, სუბიექტური სურვილის რეალიზების ფარგლებს. ამდენად, უმრავლესობის უფლებების უპირატესობა შესაძლებელია წინააღმდეგობრივი იყოს ცალკეული ჯგუფების ინტერესებთან მიმართებაში, თუმცა ეს არ ნიშნავს ამ ჯგუფების

ინტერესების უკანონოდ შეზღუდვას ან მათ არახელსაყრელ მდგომარეობაში ჩაყენებას.

ყოველივე ზემოთ აღნიშნულის გათვალისწინებით, დავის გადაწყვეტის დროს, სასამართლო ხელმძღვანელობს მოქმედი საკანონმდებლო ნორმებზე მითითებით და ითვალისწინებს იმ გარემოებასაც, რომ თავისუფალი დემოკრატიისათვის მისაღებია გარკვეული მოთხოვნების შემზღუდველ საკანონმდებლო ნორმების დაშვება.

ამდენად, სასამართლო ვერ გაიზიარებს მოსარჩელე მხარის ახსნა-განმარტებას მისი უფლების შეზღუდვასთან დაკავშირებით, მით უფრო იმ პირობებში, როდესაც მისი მხრიდან არ არის წარმოდგენილი სამართლებრივად დასაბუთებული, არგუმენტირებული შედავება ადმინისტრაციული ორგანოს ქმედების უკანონობასთან დაკავშირებით. მოცემულ შემთხვევაში მოსარჩელის გადაწყვეტილება არ იქონიოს ინფორმაციის მატარებლის შემცველობის პირადობის მოწმობა ემყარება პირად გამოცდილებას და მოსაზრებას, რაც წინააღმდეგობაშია ქვეყანაში მოქმედ კანონმდებლობასთან და ამ კანონებზე დაფუძნებულ სამართლებრივ ვალდებულებებთან.

სასამართლო დამატებით აღნიშნავს, რომ საფრთხის არსებობის თაობაზე, მოსარჩელის მხრიდან ასევე არ ყოფილა წარმოდგენილი დასაბუთებული არგუმენტაცია ან მტკიცებულება, რომელიც სასამართლოს ობიექტურად მისცემდა მსჯელობის შესაძლებლობას. მოსარჩელე ვალდებულია, წარმოადგინოს შესაბამისი მტკიცებულება, რომელზედაც ამყარებს თავის მოთხოვნას და ამავედროულად მიუთითოს იმ მოქმედ ნორმატიულ აქტზე, რომელიც, მისი მოსაზრებით დარღვეული იქნა ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან, რა დროსაც ადგილი აქვს მოსარჩელის კონსტიტუციითა და კანონით გარანტირებული უფლების უარყოფას. სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოსარჩელის მოთხოვნა არ გამომდინარეობს კანონის მიზნებიდან და ვერ განიმარტება მისი ავტონომიური ნების ჭრილში, რაც სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძვლებს ქმნის.

მსგავს დავასთან დაკავშირებით სასამართლო ასევე, მიუთითებს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2018 წლის 5 ივნისის განჩინებაზე საქმეზე Nბს-389-389(კ-18), სადაც სასამართლომ განმარტა, რომ „... მხარე ვერ უთითებს და კონკრეტულად ვერ ასაბუთებს ელექტრონული მატარებლით პირადობის ქონის შემთხვევაში მისი რელიგიური მრწამსის მიმართ რაიმე სახის შეუსაბამობას. საკასაციო სასამართლო ასევე აღნიშნავს, რომ საქმის მასალებში არ მოიპოვება ისეთი სახის მტკიცებულება, რომელიც უტყუარად დაადასტურებს კასატორის რომელიმე რელიგიური მრწამსის წარმომადგენლობას.

კასატორი აგრეთვე ვერ ასაბუთებს მისი პერსონალური მონაცემების მისსავე

ნების გარეშე მოპოვების რისკებს. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ უფლებისა თუ ხელშესახები კანონიერი ინტერესის მოსალოდნელი შელახვა უნდა იყოს არა ჰიპოთეტური, არამედ, რეალური. თავის მხრივ, სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას, მხარის არააბსტრაქტული, კონკრეტული მითითებების გარეშე დაადგინოს სუბიექტურ შეხედულებებთან დაკავშირებული უფლების დარღვევა.“

7.5. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-5 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციულ ორგანოს უფლება არა აქვს კანონმდებლობის მოთხოვნების საწინააღმდეგოდ განხორციელოს რაიმე ქმედება.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 24-ე მუხლის თანახმად, სარჩელი შეიძლება აღიძრას ისეთი მოქმედების განხორციელების ან ისეთი მოქმედებისაგან თავის შეკავების მოთხოვნით, რომელიც არ გულისხმობს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას. სარჩელი დასაშვებია, თუ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ რაიმე მოქმედების განხორციელება ან უარი რაიმე მოქმედების განხორციელებაზე პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს აყენებს მოსარჩელის კანონიერ უფლებას ან ინტერესს. მითითებული მუხლით გათვალისწინებული სარჩელის დაკმაყოფილების პირობებს, ამავე კოდექსის 33¹-ე მუხლი შეიცავს, რომელიც სარჩელის დაკმაყოფილებას უკავშირებს სარჩელის დასაშვებობის რამოდენიმე პირობას, კერძოდ, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ რაიმე მოქმედების განხორციელება ან უარი რაიმე მოქმედების განხორციელებაზე კანონს უნდა ეწინააღმდეგებოდეს, ამასთანავე ის პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს უნდა აყენებდეს მოსარჩელის კანონიერ უფლებას ან ინტერესს.

სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოსარჩელემ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-17 მუხლით და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლით განსაზღვრული ვალდებულების შესაბამისად, ვერ უზრუნველყო იმ გარემოებების დამადასტურებელი მტკიცებულებების წარმოდგენა, რომელზეც ის ამყარებდა თავის სასარჩელო მოთხოვნებს. შესაბამისად, არ არსებობს მისი მოთხოვნის დაკმაყოფილების ფაქტობრივ-სამართლებრივი საფუძვლები. მოსარჩელის მოთხოვნა, როგორც უსაფუძვლო, არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ვინაიდან სახეზე არ არის ადმინისტრაციული ორგანოს უარი მოქმედების განხორციელებაზე, რომელიც ეწინააღმდეგება კანონს და ამასთანავე ის პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს აყენებდეს მოსარჩელის კანონიერ უფლებას ან ინტერესს.

8. საპროცესო ხარჯები

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მეორე ნაწილის

თანახმად, სარჩელზე უარის თქმისას სასამართლოს მიერ გაწეული ხარჯები გადახდება მოსარჩელეს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ, ხოლო ამავე კოდექსის 37-ე მუხლის მეორე ნაწილი თანახმად, სასამართლო ხარჯებს მოიცავს სახელმწიფო ბაჟი, რაც მოსარჩელის მიერ გადახდილია. ამდენად, სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ საქმეზე სახელმწიფო ბაჟი უნდა დარჩეს უცვლელად.

9. უზრუნველყოფის ღონისძიებასთან დაკავშირებული საკითხები

სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 31-ე მუხლის საფუძველზე მიღებული ო-----
----- ძალას კარგავს მოცემულ საკითხზე სასამართლოს გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლისას.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი, მე-12 მუხლებით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 55-ე, 244-ე, 248-ე, 249-ე, 257-ე, 364-ე, 367-ე, 369-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. ზი-----ადის სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს.
2. მოსარჩელის მიერ სარჩელის აღძვრისას გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი ჩაითვალოს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ გადახდილად.
3. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო საჩივრის შეტანის გზით ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატაში (მდებარე: ქ. ქუთაისი, ნიუპორტის ქ. №32), ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს მეშვეობით (მდებარე: ქ. ოზურგეთი ი.სიორიძის ქუჩა N14) 14 დღის ვადაში დასაბუთებული გადაწყვეტილების მხარეთათვის გადაცემის მომენტიდან.

მოსამართლე:

მარინა კიკნაძე